

DENNE UTGAVEN:

LEDER:
50 ÅR MED UTVIKLING
OG ENGASJEMENT

REGNSKAP NORGE LØFTER
FORENKLINGER PÅ ARENDA SUKA

HVORDAN BYGGE FREMTIDENS
REGNSKAPSBRANSJE?

OVERSKUDD 2019
- JUBILEUMSKONFERANSEN

REGNSKAP NORGE AKADEMIET:
DIN PORTAL FOR KURS
OG UTVIKLING

REGNSKAPSFØRERENS BETYDNING
FOR Å HINDRE MISLIGHETER

50 ÅR MED UTVIKLING OG ENGASJEMENT

Regnskap Norge ser tilbake på et halvt århundre med utvikling og engasjement. Foreningen har som mål å være Norges mest medlemsorienterte bransjeorganisasjon. Derfor jobber vi kontinuerlig med å lytte til og svare på dine behov.

Av Sverre Ravn Andreassen, Leder – Medlemssenter

I år fyller Regnskap Norge 50 år. Foreningen utviklet seg raskt etter stiftelsen i 1969. Medlemsmassen vokste og antallet aktiviteter steg. Servicekontoret åpnet derfor dørene allerede i 1978.

Medlemssenteret ble etablert som egen avdeling i 2017. Vi opplever nå at du som medlem får raskere svar på dine henvendelser. I jubileumsåret yter vi service til over 8 500 personmedlemmer og 2 500 bedriftsmedlemmer. Medlemssenteret har i tillegg ansvar for foreningens møteplasser.

I fellesskap kan vi løse utfordringer og dele kompetanse

En av årsakene til stiftelsen av foreningen, var behovet for å samle regnskapsførerne slik at de i fellesskap kunne løse sine utfordringer. Det skjedde først gjennom lokalavdelinger, og deretter gjennom ERFA-gruppene.

Regnskap Norge har senere etablert en rekke møteplasser: fagdager, IT-forum, Storforum og nylig U35. Overskudd er den møteplassen som samler flest bransjefolk. Konferansen ble for første gang arrangert i 2017. Til sammen har over 1 000 fremoverlente regnskapsfolk kommet sammen til høstens faglige og sosiale høydepunkt.

I år inviterer vi til Overskudd for tredje gang. Temaet er «Hvordan bygge frem-

tidens bransje». Den 3. og 4. september skal vi konsentrere oss om både deg som menneske og virksomheten din. Regnskap Norges 50-årsjubileum skal selvsagt markeres, så dette blir et arrangement du ikke kan gå glipp av!

Møteplassene er et verktøy i utviklingsprosessen

Endring er ikke ukjent for regnskapsbransjen. Det er normalt at man er på ulike stadier i endringsprosessen. Uansett hvor du står prosessen, kan du være sikker på at det vil komme flere endringer, nye systemer og nye måter å jobbe på.

Det er derfor vi må møtes for å diskutere, dele erfaringer og sammen løse felles utfordringer. Som medlem i Regnskap Norge er du del av et fellesskap, og blant bransjekolleger dine er det mange som kjenner på de samme utfordringene som du gjør.

Bruk møteplassene våre som en arena hvor du kan utvikle deg selv og din profesjon, og til å dele erfaringer.

Nytt system bidrar til mer verdifull og relevant dialog

Regnskap Norge skal være Norges mest medlemsorienterte bransjeorganisasjon. På medlemssenteret lytter vi til det som er viktig for deg og viderefremidler tilbakemeldingene til resten av organisasjonen.

I 2019 ønsker vi å bli enda bedre kjent med deg og dine behov. Derfor er vi i gang med å oppdatere CRM-systemet vårt – hvor vi håndterer relasjonen mellom oss og deg som medlem. På sikt vil dette bidra til at tilbudet vårt blir tilpasset hvert enkelt medlems behov. Du vil oppleve at dialogen med oss er mer relevant og interessant.

Med bedre systemløsninger vil vi også kunne tilby flere selvbetjente løsninger, noe som er tidsbesparende, gir økt tilgjengelighet og gjør det enklere å holde oversikt for alle parter.

Vi gleder oss til å bli bedre kjent med deg, og håper vi ses på Overskudd 2019 – Jubileumskonferansen! ■

Sverre Ravn Andreassen
Leder – Medlemssenter

REGNSKAP NORGE LØFTER FORENKLINGER PÅ ARENDALSUKA 2019

Regjeringen forenkler og endrer, men tilbakemeldingene fra næringslivet er at det ikke monner. Regnskap Norge tar opp temaet og arrangerer debatt under Arendalsuka i august.

Av Marit Kaarbø Løvold, Regnskap Norge

I år setter vi forenklinger på agendaen i Arendal. Samtidig med at regjeringen setter seg forenklingsmål og gjennomfører endringer, er tilbakemeldingene fra næringslivet at forenklingene ikke monner. Kanskje fordi det ikke hjelper å forenkle med en hånd, når den andre strør ut med nye merbyrder? Ett skritt frem, to tilbake ... Typiske eksempler er de nye reglene for naturalytelser og tips.

Arendalsuka er Norges største politiske møteplass, og et egnet sted å løfte det politiske arbeidet for å påvirke og skape engasjement rundt fanesakene våre.

I fjor deltok vi for første gang på Arendalsuka. Vi arrangerte da debatt med temaet rettssikkerhet, og inviterte skattedirektøren og flere politikere. Det var stinn brakke da den konstruktive debatten om skattyters rettssikkerhet gikk av stabelen. Vår erfaring er at dette er en møteplass hvor vi absolutt har noe å gjøre og får igjen for å være synlige. Det hjelper å sette søkelyset på saker som angår mange i det offentlige rom!

Når loven skaper kjettringer: Millimeterregler hindrer forenklinger

Regjeringen varslet allerede i 2014 at det skulle gjennomføres betydelige forenklinger i samspelet mellom næringslivet og staten. Nytt lovverk for naturalytelser, personalrabatter og tips har skapt stor debatt i et næringsliv som ble lovet betydelige forenklinger av den sittende regjering.

Etter eget utsagn er næringslivet siden da spart for opp mot 15 milliarder, og ytterligere 12 milliarder skal spares inn ved å kutte i de administrative byrdene for private aktører. I skrivende stund er det riktignok slått mange slag for effektivisering med gode resultater, men det hele går etter Regnskap Norges mening for tregt.

Tilbakemeldingene fra næringslivet er at de i liten grad opplever forenklinger i hverdagen. Tall fra OECD viser også at Norge ligger under gjennomsnittet for evaluering av om reglene oppfyller formålet de var ment å tjene. Kritiske røster hevder at de nye «millimeterreglene» både skaper forakt for lovverket, og potensielt også lovbrytere av vanlige folk. Og utfordringen er ikke bare for de nye reglene. Samme millimetersyn finner vi for eksempel også i reglene for reise og diett.

Vårt spørsmål er: Står «millimeterreglene» i veien for forenklinger i næringslivet, og hva gjør vi om loven skaper kjettringer?

Regnskap Norge på Arendalsuka

Regnskap Norge vil arrangere debatt på Arendalsuka om temaet forenklinger tirsdag 13. august klokken 10. Debatten vil streames for å være tilgjengelig for alle interesserte, og er åpen for alle.

Vi oppdaterer nettsiden vår fortløpende og publiserer relevant innhold knyttet til arrangementet og temaet i tiden frem mot Arendalsuka.

Regnskap Norge arrangerer debatt på Arendalsuka om temaet forenklinger tirsdag 13. august.

Foto: Arendalsuka/Mona Hauglid.

Arendalsuka

Arendalsuka er en årlig nasjonal arena hvor aktører innenfor politikk, samfunns- og næringsliv møter hverandre og folk, for debatt og utforming av politikk for nåtid og framtid. Arrangementet skal bidra til engasjement og interesse for politikk, og bidra til at organisasjoner og enkeltpersoner kommer i direkte kontakt med de mest sentrale nasjonale aktørene innenfor politikk, organisasjons- og næringsliv.

Arendalsuka er partipolitisk uavhengig, og har som mål å styrke troen på politikk og politisk debatt. Arendalsuka vil på den måten bidra til å styrke kraften i vårt levende demokrati.

Arendalsuka arrangeres hvert år i uke 33, som i 2019 er den 12. til 17. august.

Arendalsuka er åpen for alle, og samtlige arrangementer som inngår i Arendalsukas program er åpne for alle og gratis å delta på. ■

Mannskapet fra Regnskap Norge til Arendalsuka. Fra venstre: Hanne Opsahl, Christine Lundberg Larsen, Jørgen Strøm-Andresen, Lene Naustvik Sundalskleiv, Vibeke Aasen Eriksrud og Marit Kaarbø Løvold.

HVORDAN BYGGE FREMTIDENS REGNSKAPSBRANSJE?

Regnskapsførerne opplever økt omsetning, oppdragsmengde og lønnsomhet. Bransjen preges samtidig av hurtige endringer, sterkere konkurranse og høy digital tilstedeværelse. Hvordan kan vi bygge fremtidens regnskapsbedrift og sikre at bransjen står like stødig som i dag?

Av Lene N. Sundalskleiv, Regnskap Norge

Regnskapsbransjens omsetning økte med 4,5 % fra 2016 til 2017, viser Regnskap Norge sin bransjerapport fra 2017. Over 400 000 foretak benyttet seg av ekstern regnskapsfører i 2018 – en økning på 2 % fra året før. Rapporten viser også at prisene på regnskaps- og bokføringstjenester steg med 4,9 % fra 2016 til 2017.

Bransjen opplever vekst og har tillit i næringslivet, til tross for stadige dommedagsprofetier. Hvordan vil regnskapsbransjen se ut om 10, 20 og 50 år?

Kontinuerlig regnskapsføring er en forutsetning for fremtidens økonomifunksjon

Dagens og fremtidens kunder har behov for løpende og oppdatert informasjon. Regnskapsførerens rolle utvikler seg nå fra å rapportere historisk utvikling til å jobbe mer i sanntid, og levere prognoser og analyser som gir gode beslutningsgrunnlag. Tjenestene vil i større grad handle om rådgivning knyttet til økonomi og lønnsomhet, samt lønn og HR. Slik vil regnskapsføreren bidra til bedriftens verdiskapning.

– Kundene kommer til å regne med at regnskapsførerne evner å se utover tallene, økonomi og virksomheten. Det vil forventes at de kan forutse trender basert på analyse av historikken og innovativ tenkning, forteller Hans Christian Ellefsen, leder for Teknologi og innovasjon i Regnskap Norge.

– For å møte kundenes forventninger må prosessene effektiviseres. Systemene må spille sammen og arbeidsoppgaver justeres. Bruk av lærende maskiner vil gi støtte

Hans Christian Ellefsen
Leder – Teknologi og innovasjon

til utarbeidelsen av regnskapet, men kvalitetssikringen av tallene må vi fremdeles overlata til fagfolk, påpeker han.

Behov for økt omsetning fra eksisterende kunder

Ellefsen tror at veksten i regnskapsførerens kundemasse vil avta. For å sikre vekst

er det nødvendig å øke omsetningen fra eksisterende kunder. I tillegg til bransjens kjernekompetanse innen regnskap, skatt og avgift vil dette kreve ny kompetanse og nye systemløsninger.

– Kundene vil etterspørre presise styringstall samt informasjon om sitt bidrag til bærekraft og den sirkulære økonomien. Dette krever produktutvikling i regnskapsvirksomhetene og nye funksjoner i regnskapssystemene. Her er det mange muligheter til å styrke relasjonen til kundene og utvide tjenestespekteret, forteller han.

Teknologi og kunnskap vil påvirke lønnsomheten

– For regnskapsbransjen dreier det seg mindre om teknologi og mer om oss mennesker og forretningsmodellene vi jobber ut fra, fortsetter Ellefsen.

For å bygge fremtidens bransje må forretningsmodellen til regnskapsføreren reflektere at leveransen til kunden er todelt. Leveransen består av en teknologi-komponent og en kunnskapskomponent, som må prises annerledes enn som ren arbeidskraft – slik det ofte gjøres i dag.

Kunnskapsdelen blir den viktigste driveren for lønnsomhet i en digital hverdag da prisen på teknologi over tid vil synke.

– Det dreier seg om å forstå hvordan kundene opererer og deres rammevilkår, og om å effektivisere produksjon og tjenes-

televeranse. Rådgivning i forbindelse med blant annet lønnsomhet, inntektspotensial, kostnadsreduksjoner og skatte- og avgiftstilpasning blir verdifullt. Og sist, men ikke minst, blir det viktig med kunnskap om selve regnskapet, som ikke føres av seg selv, sier han.

Regnskapsføreren må innta en aktiv rolle

Ellefsen påpeker at evnen til å håndtere endring og å legge til rette for nyskaping i virksomheten, blir avgjørende når regnskapsføreren skal bygge fremtidens bransje. Regnskapsføreren må innta en aktiv rolle overfor kundene, og være den som tar opp problemstillinger og viser muligheter.

– Spør deg selv: Hva er ditt bidrag i verdiskapningen for dine kunder? Som regnskapsfører kan du blant annet utnytte din kjernekompetanse innen datainnsamling, bearbeiding og rapportering til å levere utvidet innsikt som komplementerer regnskapsrapporteringen. Tenk også over: Hva ville du gjort for kunden om du selv var ansatt i bedriften? Antageligvis mer enn du leverer i dag, påpeker han.

Lederrollen har aldri vært viktigere

Lederskap og endringsledelse er nødvendige faktorer når fremtidens bransje skal bygges. Endringsledelse handler i hovedsak om håndtering av mennesker. Lederutvikling i regnskapsbransjen bidrar til å beholde og styrke virksomhetens posisjon som den foretrukne og tillitsvekkende økonomiske rådgiver i norsk næringsliv.

– Den tradisjonelle måten å lede og drifte et regnskapskontor på vil fornyes. Lederens evne til å inspirere og motivere sine medarbeidere i endringsprosessen er avgjørende for et godt resultat, sier Ellefsen.

– Vi går fra bokføring til rådgivning, fra oppgaveorientering til relasjons- og kundeorientering. I tiden som kommer

må bransjen videreutvikle eksisterende kundeportefølje. Ved å forstå kundens reelle behov for økonomisk bistand, kan inntjeningen per kunde økes, avslutter Ellefsen.

7 råd til endringsledelse:

Står du i en endringsprosess? Her er Christine Lundberg Larsen, administrerende direktør i Regnskap Norge, sine 7 råd til endringsledelse:

1. Ikke endre for mye. Endringene må være håndterbare.
2. Skisser dagens situasjon så ærlig som mulig.
3. Sørg for involvering. Dette skaper eierskap til prosessen.
4. Vær forberedt på at endring er tøft.
5. Vær til stede og gi ros.
6. Ha klare mål og en tydelig retning.
7. Ikke gi deg for tidlig! Endringsledelse handler om utholdenhet.

Husk; engasjerte og glade medarbeidere og ledere gir fornøyde kunder, og det blir bra butikk. I den rekkefølgen.

På Overskudd 2019 – Jubileumskonferansen vil du få verktøy til å bygge fremtidens bransje. ■

BLI MED PÅ
OVERSKUDD 2019
JUBILEUMS-
KONFERANSEN

3.–4. september

3.–4. september gjentar Regnskap Norge suksessen og inviterer til høstens faglige og sosiale høydepunkt – Overskudd 2019, på The Qube, Gardermoen.

Årets tema er «Hvordan bygge fremtidens bransje», og i løpet av de to dagene skal vi både konsentrere oss om deg som menneske og din bedrift.

I år markerer vi dessuten Regnskap Norges 50-årsjubileum, så dette blir et arrangement du ikke kan gå glipp av!

Vi kan friste med inspirerende foredrag, nettverksbygging, god underholdning og verktøy du har nytte av i arbeidet – og en ordentlig fest for å feire foreningen og bransjen.

Program og påmelding

I anledning jubileumsmarkeringen tilbyr vi en ekstra god konferansepris på kr. 5050,- per deltaker for 2-dagers konferanse, lunsj og festmiddag*. I tillegg kan du melde på hver 3. deltaker gratis frem til 1. juli.

Meld deg på og få mer informasjon her:

www.regnskapnorge.no/overskudd2019

*prisen er eks. mva og inkluderer ikke overnatting

REGNSKAP NORGE AKADEMIET: DIN PORTAL FOR KURS OG UTVIKLING

Regnskap Norge Akademiet er vår samlende portal for kurs og kompetanseutvikling. Vi skal heve kompetansen i bransjen og være den foretrukne partneren for kurs, utviklingsprogrammer og læring.

I 2017 utarbeidet Regnskap Norge en kompetansestrategi og har siden den gang arbeidet med å gjennomføre tiltakene som ble oppført. De ulike tiltakene ble valgt ut fra bransjens og medlemmenes behov og ønsker, som identifisert i Regnskap Norge sin medlemsundersøkelse.

Undersøkelsen viste at bransjen er enige om at Regnskap Norge leverer kvalitetsrike og tidsriktige kompetanseprodukter. Den viste samtidig at bransjen har behov for et utvidet tilbud og at Regnskap Norge skal sørge for at bransjen forberedes til utfordringene den møter.

Følgende formulerte vi en felles ambisjon som oppsummerer det vi er opptatt av i vårt arbeid, og som vi bruker som vår ledestjerne, nemlig: Vi gjør deg dyktigere!

Flere kompetanseprodukter og programmer

Som del av vår kompetansestrategi lanserer vi denne våren Regnskap Norge Akademiet. I Akademiet samler vi alle våre kompetanseprodukter og programmer. Det skal være enkelt å finne frem og velge rett program og kurs på vår nettside.

Vi fortsetter å levere et bredt tilbud av kurs innen regnskap, skatt, avgift og andre områder innen regnskapsfaget. I tillegg satser vi på områder som HR, lønn, rådgivning, salg, kommunikasjon og ledelse, på bakgrunn av at bransjen og regnskapsførerens rolle er i sterk endring.

Regnskap Norge har det siste året utviklet flere nye programmer i samarbeid med bransjen. Til høsten starter vi opp hele 3

utviklingsprogrammer. Felles for programmene er at de er utviklet sammen med og for regnskapsbransjen. Samtlige gir sertifisering innen det gitte fagområdet.

Bransjens bredeste tilbud av kurs

Vi jobber kontinuerlig for å levere kurs som til enhver tid er oppdatert på gjeldende lover og regler. Vårt mål er å by på Norges bredeste og beste kurstilbud innenfor regnskapsfaglige temaer.

Totalpakken av fagkurs og andre kompetansehevende kurs finner du under RN Akademiet. Dette inkluderer grunnopplæring til regnskapsmedarbeidere – et godt og rimelig tilbud til medarbeidere og ledere som trenger opplæring av sine ansatte.

Hvert år lanserer vi en rekke nye nettkurs og arrangerer flere hundre kurs på fagdager i Norge og utland. Regnskap Norge skal være medlemmenes viktigste samarbeidspartner innen oppdatering og kompetanseheving.

LederOppgjøret

– bli enda dyktigere i din rolle

Regnskap Norges lederprogram, LederOppgjøret, gir ledere i regnskapsbransjen kunnskap, ferdigheter og konkrete verktøy slik at de kan beholde og forsterke bedriftens viktige posisjon som den foretrukne og tillitsvekkende økonomiske rådgiveren i norsk næringsliv.

LederOppgjøret består av 4 moduler fordelt på totalt 8 dager. Du får god oppfølging og støtte underveis i programmet, og mellom de ulike modulene blir du tildelt oppgaver. Siste modul er en sertifiseringsmodul med

høytidelig avslutning og utdeling av sertifiseringsbevis. Programmet gjennomføres i Oslo, Bergen og Trondheim med oppstart høsten 2019, og det er kun 15 plasser tilgjengelig pr. kull.

Rådgivning – fremtidens inntektskilde

Regnskap Norge har ansvar for å tilrettelegge for målrettet kompetanseutvikling for medlemmene, slik at bransjen lykkes i å utnytte mulighetsrommet det digitale skiftet gir.

Rådgivning er et viktig satsningsområde i bransjen. Likevel er det mange som ikke omfavner denne betydningsfulle delen av forretningen. I juni lanserer vi derfor rådgivningsprogrammet.

Rådgivningsprogrammet gir deg som regnskapsfører trygghet i kommunikasjonen med kunden. I tillegg får du opplæring i hvordan stille de riktige spørsmålene samt verktøy som kan brukes i det daglige arbeidet.

Programmet starter til høsten og består av 4 moduler. Kommunikasjon og rådgivning

i praksis er satsningsområder i løpet av programmet. Som deltaker får du hjelp til å synliggjøre verdien av tjenestene du tilbyr. Mellom modulene vil deltakerne følges opp slik at læringen tas i bruk.

Et helhetlig kompetanseprogram for lønn og HR-a

I juni lanserer Regnskap Norge sitt sertifiseringsprogram innen lønn og HR, med oppstart høsten 2019. Programmet hever kompetansen til alle som jobber med lønn og HR-a.

Lønnsfaget blir ofte undervurdert. En av årsakene er at få vet hvor bred og detaljert kompetanse en lønnsmedarbeider må ha. En annen grunn er at det ikke finnes en egen utdanning som kvalifiserer til en grad, hverken på fagskole-, bachelor- eller masternivå.

De som jobber med lønn og HR-a må ha kompetanse innen juridiske fag, psykologi, offentlig forvaltning, regnskap, IT og ikke minst må man kunne kommunisere

godt som rådgiver i en støttefunksjon for kunder, leder og ansatte. I dag kan en lønnsmedarbeider derfor være alt fra ufaglært med lang erfaring, til å ha en bachelorgrad innen regnskap eller en master i HR.

Sertifiseringsordningen for Lønn og HR-administrasjon er Regnskap Norges kompetanseprogram for å sikre nødvendig kunnskap og kvalitet på arbeidet innenfor lønn og HR-a. Etter å ha fullført programmet har du kunnskap til å kunne ivareta rollen som operativ lønn- og HR-medarbeider. Du får dessuten innsikt og erfaring nok til å kunne veilede, og være en god sparringspartner og rådgiver for ledere, kollegaer og kunder.

Hjelp til utvikling av virksomheten

Er du usikker på hvilken retning din regnskapsbedrift skal ta fremover? Er du interessert i å styrke endringskapasiteten og innovasjonsevnen i organisasjonen? Ønsker du å få mer ut av dine kunde-forhold? Vi jobber for at regnskapsførerne

RN FLEKSI

– Rabattmodell for nettkurs

Med RN Fleksi kan du og dine kolleger velge fritt i vårt omfattende nettkurstilbud og oppnå betydelige besparelser.

- Stor fleksibilitet
- Ingen bindingstid
- 2 års gyldighet
- Nivåer som passer for alle bedrifter
- Rabatt fra 1. time
- Tilgjengelig for alle ansatte
- All kompetanseheving på ett sted

REGNSKAPSFØRERS BETYDNING FOR Å HINDRE MISLIGHETER

Mange bedrifter rammes hvert år av misligheter. Større fokus på god intern kontroll er viktig for å unngå å rammes. Regnskapsfører har en viktig rolle med å bistå kunden i dette arbeidet.

Av Morten Bamle, statsautorisert revisor og spesialletterforsker i Økokrim

En gjenganger i saker der det er begått økonomisk kriminalitet er at det er kontrollmessige svakheter som har gjort det mulig å gjennomføre mislighetene. For å sikre bedriften mot økonomisk kriminalitet er det viktig å etablere forsvarlige kontrolltiltak.

Regnskapsførers plikter

Hverken regnskapsførerloven eller tilhørende forskrift har konkrete bestemmelser som pålegger regnskapsfører oppgaver i forhold til misligheter. Imidlertid har flere bestemmelser i god regnskapsførings-skikk betydning for å forhindre og avdekke økonomisk kriminalitet. Dette gjelder blant annet regnskapsførers plikt til å vurdere kundens interne rutiner som har betydning for oppdraget (GRFS 5.2), oppfølging av dokumentasjon av bokførte opplysninger (GRFS 5.8.2.1), avstemming (GRFS 5.8.3 og 5.9.3) og rapportering av avdekkede lovbrudd (GRFS 5.3). Bestemmelsen i GRFS 2.8.2 om kundens tilgang til regnskapsførers regnskapssystem har også kontrollmessig betydning.

I tillegg kommer regnskapsførers plikt etter hvitvaskingsloven, der det pålegges undersøkelsesplikt ved indikasjon på ulovlige forhold. Hvis undersøkelsene ikke avkrefter mistanken plikter regnskapsfører å melde forholdet til Økokrim.

Intern kontroll

Det er styret og den daglige ledelse som er ansvarlig for at det er etablert forsvarlige rutiner og kontrolltiltak i egen virksomhet. Regnskapsførers kontrolloppgaver i henhold til GRFS bidrar imidlertid også til å forhindre og avdekke misligheter.

Mindre/mellomstore kundebedrifter har ofte ikke tilstrekkelig kompetanse til å få på plass dekkende kontrollrutiner. Gjennom sin kompetanse og erfaring kan regnskapsfører derfor være en viktig støttespiller for å sikre at bedriften gjennomfører nødvendig risikovurdering og etablerer forsvarlige interne rutiner og kontroller.

Rapporteringsrutiner

Gode rapporteringsrutiner er viktig for målrettet styring av virksomheten. I tillegg vil gode rapporteringsrutiner ha forebyggende mislighetseffekt og bidra til å avdekke misligheter på et tidligere tidspunkt enn der hvor det er mangelfulle rutiner. Rapporteringsomfang og hyppighet må tilpasses den enkelte kunde, blant annet ut fra virksomhetens kompleksitet og størrelse.

Med sin kompetanse og kjennskap til kunden kan regnskapsfører være en viktig rådgiver for å få etablert forsvarlige rapporteringsrutiner, herunder gi råd om hvilke nøkkeltall det er viktig å fokusere på ved rapporteringen.

Oppfølging av rutiner og etterlevelse av rutiner

Rutiner og retningslinjer som ikke etterleves har liten verdi. I mange tilfeller ser vi dessverre at manglende etterlevelse av fastsatte rutiner og retningslinjer er en vesentlig årsak til at bedrifter rammes av misligheter. Manglende etterlevelse er å sammenligne med fravær av rutiner. Hvis det konstateres mangelfull etterlevelse av fastsatte rutiner bør regnskapsfører ta dette opp med oppdragsgiver.

Gjengangerfeil

Regnskapsfører bør være oppmerksom på mislighetsrisiko knyttet til kontrollmessige svakheter. Som nevnt er enkelte kontrollmessige svakheter gjengangere i mange mislighetssaker. Dette er eksempelvis:

- Enefullmakt bank
- Mangelfulle attestasjonsrutiner
- Nøkkelpersoner med vide fullmakter – uten etterfølgende kontroll
- Manglende fokus på intern kontroll i virksomheten
- Manglende/mangelfulle rapporteringsrutiner

Kontrollmessige svakheter bør påpekes overfor oppdragsgiver. Mangelfull regnskapsdokumentasjon skal også følges opp.

Røde flagg

Regnskapsfører bør ha fokus på røde flagg i tilknytning til oppdragsutførelsen. Røde flagg vil variere ut fra type virksomhet, etablerte kontrolltiltak, bedriftens økonomiske situasjon osv. Konstateres røde flagg krever dette oppfølging. Avdekkes røde flagg må regnskapsfører også vurdere forholdet opp mot pliktene etter hvitvaskingsloven.

Eksempler på røde flagg:

- Transaksjoner uten naturlig forretningsmessig begrunnelse
- Uklare eller unaturlige avtaler
- Mangelfulle/manglende fakturaunderlag
- Mangelfull/manglende fakturatekting
- Vide fullmakter uten tilstrekkelig etterkontroll
- Mangler i timeregistreringsrutinene

Som det fremkommer har regnskapsfører en viktig rolle i arbeidet for å unngå at kunden rammes av misligheter. Ved å bistå kunden i arbeidet med å etablere forsvarlig intern kontroll kan regnskapsfører være en viktig ressurs i bedriftens arbeid for å avverge og avdekke misligheter. ■

Morten Bamle er statsautorisert revisor og spesialletterforsker i Økokrim. Han er også medforfatter på boken «Økonomisk kriminalitet – trusler og tiltak» (Gyldendal, 2019). Boken er særlig rettet mot små og

mellomstore virksomheter og gir en praktisk veiledning i hvordan virksomheten skal unngå å rammes av misligheter. Styrets og daglig leders ansvar, samt revisors og regnskapsførers rolle blir behandlet i egne kapitler.